
VI Krajowy Zjazd Zrzeszenia Prawników Polskich

Palestra 7/4(64), 68-70

1963

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W przeciwieństwie do obowiązującej ustawy projekt nie zawiera przepisów, które wskazywałyby na tryb postępowania, w jakim uznanie zagranicznego orzeczenia ma nastąpić.

Umowy majątkowe małżeńskie w USA

analizuje na podstawie prawa i orzecznictwa stanu Washington R. Brachtenbach na łamach nr 4 z 1962 r. kwartalnika *Washington Law Review*.

Umowę majątkową małżeńską prawo USA traktuje jako czynność o charakterze obligacyjnym i w pewnym sensie spadkowym, a mianowicie jako czynność umożliwiającą przeniesienie prawa przez zmarłego na pozostałego przy życiu współmałżonka. A oto warunki wymagane w tej materii przez ustawę: 1) umowa musi być zawarta pomiędzy małżonkami — w czasie trwania małżeństwa — w formie pisemnej, 2) powinna ona dotyczyć całości lub części wspólnego majątku, istniejącego w momencie zawarcia tej umowy lub uzyskanego później, 3) powinna ona być podpisana własnoręcznie przez obie strony w obecności świadków. Umowa może być rozwiązana lub zmieniona tylko w tym samym trybie co wyżej.

Postanowienia te wywołały szereg wątpliwości, w szczególności w zakresie praw wierzycieli zmarłego małżonka oraz w kwestii wpływu na rozporządzenia ostatniej woli, które szeroko omawia autor artykułu.

Umowy takie znalazły już dość duże zastosowanie w praktyce. Stosuje się je np. w wypadkach własności samochodowej. Również w razie śmierci jednego z małżonków przedstawienie umowy znacznie upraszcza i ułatwia proces o przeniesienie prawa własności na rzecz pozostałego przy życiu współmałżonka. Stąd postulat autora pod adresem Waszyngtońskiego Zrzeszenia Adwokatów o zainicjowanie prac nad opracowaniem ustawy, która by uzupełniła luki obowiązującego prawa, w szczególności w zakresie zabezpieczenia praw wierzycieli.

O polskiej adwokaturze za granicą

We wspomnianym już wyżej numerze czasopisma *Zprawy advokacie* opublikowany został artykuł dra A. Janecka pt. *Dyskusja polskich adwokatów o sytuacji obrońcy w postępowaniu karnym*. Artykuł ten stanowi obszerny (9 str.) opracowanie materiałów zebrania dyskusyjnego zorganizowanego przez Kolegium Redakcyjne „Palestry” w dniu 22.III.1962 r. (opublikowanych w nrze 5 „Palestry” z 1962 r.).

Podkreślając udział w zebraniu wiceministra K. Zawadzkiego, autor obszernie przedstawił tezy referatu prof. A. Dąba oraz głosy uczestników dyskusji, wskazując na to, że zawierają one wiele cennego materiału, który może zainteresować również czechosłowackich adwokatów.

J. R.

VI Krajowy Zjazd Zrzeszenia Prawników Polskich

W dniach 8—10 marca 1963 r. odbył się w Warszawie VI Krajowy Zjazd Zrzeszenia Prawników Polskich.

Na obrady Zjazdu przybyli m. in. kierownik Wydziału Administracyjnego KC PZPR Kazimierz Witaszewski, Minister Sprawiedliwości Marian Rybicki, podsekretarze stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Kazimierz Zawadzki i Jan Pawlak,

prezes NIK-u Konstanty Dąbrowski, przewodniczący sejmowej Komisji Wymiaru Sprawiedliwości prof. Jodłowski oraz szereg innych przedstawicieli stronnictw politycznych, Sądu Najwyższego i Prokuratury, jak również przedstawiciele Naczelnej Rady Adwokackiej.

Po powitalnym przemówieniu prezesa Mariana Mazura zabrał głos Minister Sprawiedliwości Marian Rybicki, który podkreślił w swym przemówieniu korzystne zmiany, jakie zaszły w ciągu ubiegłych czterech lat, licząc od ostatniego Zjazdu, a zwłaszcza w dziedzinie walki z przestępczością gospodarczą, uporządkowania ustawodawstwa i ugruntowania praworządności. Min. Rybicki podkreślił też znaczny postęp w pracach kodyfikacyjnych, wyrażający się w uchwaleniu kodeksu postępowania administracyjnego, w przygotowaniu szeregu doniosłych projektów, jak kodeksu cywilnego, kodeksu rodzinnego i kodeksu karnego, nad którymi toczy się dyskusja publiczna, oraz znajdujących się w końcowej fazie opracowania projektów kodeksu postępowania cywilnego i karnego. Prócz tego opracowane już zostały projekty prawa o wykroczeniach i o orzecznictwie karno-administracyjnym oraz zaawansowane są prace nad projektami prawa o zapobieganiu przestępczości nieletnich, o ustroju adwokatury i o sądach społecznych. W zakończeniu swego przemówienia min. Rybicki wskazał na konieczność zwiększenia udziału społeczeństwa w wymiarze sprawiedliwości.

Po przemówieniu min. Rybickiego referat sprawozdawczo-problemowy wygłosił prezes Zrzeszenia Marian Mazur. Po wysłuchaniu sprawozdań komisji rewizyjnej i komisji mandatowej oraz powołaniu sekcji i komisji Zjazdu rozpoczęto dyskusję nad sprawozdaniem z działalności Zrzeszenia.

Drugi dzień Zjazdu poświęcony był obradom w sekcjach, w których przedyskutowano następujące zagadnienia:

- 1) aktualny stan walki z przestępczością gospodarczą a założenia projektu k.k.,
- 2) rola prawa cywilnego w kształtowaniu socjalistycznych stosunków społecznych,
- 3) aktualne problemy umocnienia praworządności i podnoszenia poziomu pracy administracji oraz rola ZPP w tym zakresie,
- 4) problem ustawowego uregulowania stosunku pracy,
- 5) ustawodawstwo gospodarcze w okresie rozwiniętego budownictwa socjalistycznego.

W trzecim dniu Zjazdu nastąpiło dokończenie dyskusji ogólnej oraz dokonano wyboru władz Zrzeszenia. W skład Zarządu Zrzeszenia weszło 75 osób. Prezesem Zrzeszenia został ponownie Marian Mazur, wiceprezesami zaś Stanisław Gross, Jerzy Starościak, Bolesław Szlązak, Kazimierz Świtała i Jan Topiński. Sekretarzem generalnym Zrzeszenia został Jerzy Bafia. Na stanowisko skarbnika powołano Władysława Pocięja.

Powzięta przez Zjazd uchwała ogólna brzmi w streszczeniu jak następuje:

Uchwała stwierdza m. in., że obecny stan systemu prawnego, kultury prawnej i dyscypliny społecznej wymaga wciąż jeszcze dalszego doskonalenia i umacniania.

Wskazując na to, że w efekcie stopniowego wzrostu ładu i dyscypliny społecznej przestępczość od kilku lat maleje, uchwała podkreśla, że jednak w zakresie przestępstw gospodarczych utrzymuje się ona na wysokim poziomie i powoduje poważne szkody materialne oraz moralne. W tym stanie rzeczy szybka i bezwzględna represja karna w stosunku do sprawców dużych afer jest koniecznością i stanowi istotną przesłankę umacniania ludowej praworządności.

W dalszym ciągu uchwała stwierdza, że odmienne ujmowanie wielkich afer oraz drobnej przestępczości powoduje zwiększenie wychowawczej roli orzekanych

kar w stosunku do drobnych przestępstw. Ma to duże znaczenie w ich zwalczaniu. Ujawniły się tu nowe walory wychowawcze sądów społecznych. Zjazd solidaryzuje się z uchwałami V Kongresu Związków Zawodowych w sprawie nadania sądom robotniczym ustawowych podstaw działania.

Analizując szczegółowo rolę zrzeszenia w zwalczaniu przestępczości gospodarczej uchwała podkreśla, że ZPP musi jak najszerszej zająć się tą sprawą, m. in. przez oddziaływanie na kadrę prawniczą i kształtowanie zaangażowanej społecznie i politycznie aktywnej postawy prawnika-działacza dbającego o praworządność, dyscyplinę społeczną i rozwijanie socjalistycznych zasad współżycia.

Stwierdzając dalej, że w ostatnich latach nastąpiły w naszym kraju poważne zmiany w kierunku poprawy stanu prawnego, uchwała wskazuje, że pracy tej nie można jednak uważać za zakończoną. Ważnym elementem w tej działalności było wprowadzenie w życie kodeksu postępowania administracyjnego, jak również zapoczątkowanie procesu porządkowania tego ustawodawstwa.

Przypominając poważną rolę, jaką odegrało ZPP w zorganizowaniu dyskusji publicznej nad projektami kodeksu cywilnego, rodzinnego i postępowania cywilnego, Zjazd stawia jako ważne zadanie przed ogniwami ZPP i wszystkimi prawnikami udział w dyskusji nad projektem kodeksu karnego.

Nowe władze Zrzeszenia powinny zapewnić również szeroki udział członków organizacji w działalności zmierzającej do uporządkowania prawa pracy oraz przepisów regulujących zarząd gospodarką narodową.

Uchwała omawia też wiele innych problemów, a m. in. zapewnienie odpowiedniego poziomu i ilości kadr prawniczych oraz podnoszenia ich kwalifikacji.

Zjazd Zrzeszenia Prawników Polskich podjął także uchwałę, w której protestuje przeciwko aktom bezprawia w stosunku do czołowych bojowników demokratycznych w Iraku i wzywa władze w tym kraju, by położyły tym aktom kres.

NACZELNA RADA ADWOKACKA

Uchwały Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej

1. KOMPETENCJA RADY ADWOKACKIEJ DO UMARZANIA NIE ŚCIĄGNIĘTYCH KOSZTÓW POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 1 lutego 1963 r.)

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu sprawy kompetencji rady adwokackiej do umarzania nie ściągniętych kosztów postępowania dyscyplinarnego,

postanowił:

na zasadzie art. 32 ust. 1 pkt 3 u. o. u. a. wyjaśnić radom adwokackim, co następuje: do umarzania nie ściągniętych kosztów postępowania dyscyplinarnego należnych od skazanego adwokata lub aplikanta adwokackiego właściwa jest rada adwokacka powołana do wykonania orzeczenia dyscyplinarnego.